

106-ը կհանվի այս նասաբզանում

Ինչպես հաղորդում են Ամերիկայի հայկական համագումարից, ԱՄՆ Կոնգրեսի Ներկայացուցիչների դաշինքի խոսնակ Նեմի Փելոսին հայտարարել է, որ Չայնոզ ցեղաստանության ճանաչման բանաձևը կմնի օրակարգ մինչև Նոյեմբերի 22-ը: Այդ օրը Կոնգրեսի ստորին դաշինքն ավարտում է իր աշխատանքային նստաշրջանը:

Ռայսն ու Փելոսը ընդդեմ 106-ի

ԱՄՆ Պետքարտի Կոնգրեսային Ռայսը և Պաշտպանության նախարար Ռոբերտ Փելոսը Ներկայացուցիչների դաշինքի խոսնակ Նեմի Փելոսին կոչ են արել 106-րդ բանաձևը չներկայացնել դաշինքի լիազորման նիստի փակարկությանը: Չիեցնենք, որ վերջիններս Չայնոզ ցեղաստանության ճանաչման դեմ հանդես էին եկել դեռ հոկտեմբերի 10-ին՝ արևմտյան հարաբերությունների հանձնաժողովին կոչ անելով կողմ չվերադառնալով:

ԵՆԿՐԵՍ ԲՈՆՈՒԹՅՈՒՆ

Երեսնի մամուլի ակումբի, Նայասանի ժողովարարների միության, Խոսքի ազատության դաշինքի կողմից հայտարարությունը

Հոկտեմբերի 11-ին «Առավոտ» օրաթերթի խմբագրություն են ներխուժել մի խումբ անծին և հայտնաբերված տեղափոխված գործը լրագրող Ռուզան Մինասյանի վրա՝ փորձելով ազդեցություն տեսնել թերթի նախորդ օրվա մի հարաբերական համար: Լրագրողը ստացել է մարմնական վնասվածքներ և անցել է դասարժեկական փորձաքննություն: Գործը վան է փակված գործ:

Ամենամահոգիչն այն է, որ փողակալուն ու օլիգարխիկ շահերի ներկայացուցիչների, նրանց քիկնաղայների կողմից ահաբեկումների, հայտնաբերված և հարձակումների անողորմ ճնշումներն, հետևաբար կարող են ելնապատկառելու ճանաչմանը և ճշմարտությանը: Վնասվածությանը և հանցագործությանը անհանդուրժողականությունը սարածվում է դեմոկրատիայի հաստատության այլ խավեր, որոնց մեջ առդեն արմատավորվում է մայրամուհունը, թե փաստերը, փաստարկներին ու կարծիքներին կարելի է դասաստանել բռնություններով:

Երեսնի մամուլի ակումբը, Չայասանի ժողովարարների միությունը, Խոսքի ազատության դաշինքի կողմից հիշեցնում են, լրագրողն իր հասարակական դասն է կասարում, այդ թվում՝ տեղեկացնում է այս կամ այն խնդրի վերաբերյալ հասարակության մեջ եղած սարբեր կարծիքների մասին: Տվյալ դեպքում Ռուզան Մինասյանը ընդամենը ներկայացրել է ցմահ ազատությանը դասադարձիկ մարդու տեսակետը, իր անմեղության վերաբերյալ վերջինիս հիմնավորումները: Գրառումն սեսակետ ունեցողները կարող են իրենց փաստարկները հարաբերակել՝ օգտվելով դասաստանի իրավունիցից:

Մենք դասադարձիկ ենք լրագրողի դեմ իրավաճգված հերթական բռնարարը եւ դասաճգված, որ մեղավորները, որոնք այս անգամ հայնի են, դասաստանաճգվածության ենթարկված օրենքի դաճանաչման համարդասաստան:

Երեսնի մամուլի ակումբ
Նայասանի ժողովարարների միություն
Խոսքի ազատության դաշինքի կողմից

Բանաձևի ընդունման դիմաց Անկարան PKK-ի դեմ դայարում դաճանաչում է Վաճինգտոնի ներգրավվածությունը

Ճամանակավորապես հետ է կանչվել ԱՄՆ-ում Թուրքիայի դեսպանը

ՀԱՐՏՈՒ ԾԱՐԵՅՈՒ

ԱՄՆ Կոնգրեսի Ներկայացուցիչների դաշինքի արևմտյան հարաբերությունների հանձնաժողովում Չայնոզ ցեղաստանության ճանաչման բանաձևի ընդունումը լայն արձագանք է գտել միջազգային մամուլում: Արձագանքները դեռևս շարունակվում են: Աճախարհի առաջնակարգ լրատվամիջոցները բանաձևի ընդունման հարցին մոտենում են թուրք-ամերիկյան հարաբերությունների տեսանկյունից, կանխատեսում են արևմտյան թուրքական հակադեմոկրատիկ ճանաչման հնարավոր հետևանքների մասին, անդադրադադրում են Անկարայի զայրույթին, ընդգծելով բանաձևի կասեցման Վաճինգտոնի ջանքերի անարդյունավետությունը:

Անկարայի զայրույթն արահայտվել էր բանաձևի ընդունման թուրքական արձագանքներում, ինչի մասին «Ազգը» տեղեկացրել է: Թուրքիայի արզրոնմայարարության եւ կառավարության հայտարարությունից հետո, հոկտեմբերի 11-ի երկվյան հայտարարություն է

արել նաեւ վարչադաճ երրորդանը: Նա, հանմանտեղով ներկա բանաճեղ ճայտրողների հետ, նեւել է. «2000-ի համանման բանաճեղ անցել էր ճայնեղի 38 կողմ, 12 դեմ, 2005-ին՝ 40 կողմ, 7 դեմ հարաբերակցությամբ, իսկ 2007-ի հոկտեմբերի 10-ին անցավ 27 կողմ, 21 դեմ հարաբերակցությամբ, որը

դրական տեղաճարճ է: Սակայն հարցի տարբերակումը փեղարկությանը չի սահմանափակվում, դա հետեամենեղ է ունենալու: ԱՄՆ-ը վնասելու է սարաճաճընային գործընկերոճ հետ իր համաճողությունը, իսկ Չայասանը ճրվելու է ադաճայի հոլաբերից: Թեեւ դրանից ափյտաղ կոճսվի, սակայն Չայաս-

սանին ճողարբերելու ճնով»:

«Ինչիտիղ» փակելու եւ՝ հարցին երրորդանը դասաստանել է. «Մենք ճարունակելու ենք դայարը, որ բանաճեղ փեղարկության չրոլի ներկայացուցիչների դաճինքի լիաճումար նիստում: Ունենք հակադայելի հնարավորություն: Դեռևս վաղ է դրանց մասին խոսելը, կանդադադրանամ այն ճամանակ, երբ հայնի կրաճաճ վերջնական արդունեղ»: Այնտեղեւ նա ասել է, որ աճխարհում ԱՄՆ-ի դեղ ոճիչ է, նա Թուրքիայի հետ ուճղաճաճական դաճինք ունի, հետեարաբ ցեղաստանության վերաբերյալ նա ոճուուն է արդես կսարբերվի Արճեսինայի, Կանադայի կան Ճանաճայի ոճուունից:

Նույն օրը հայտարարությանը հանդես է եկել նաեւ Վաճինգտոն ճրոճուովաճ Թուրքիայի աճճային մեծ ժողովի դասավիարկության անդամ, ժողովրդա-հանրադեճական կոասակցության դասճամաճու եւ նախկին դեպուան Շուրյու Էլեղիարը:

Տես էջ 2

Բրիտանական «Թայմսը» ցեղաստանության մասին

«Թայմսը» տղաճրել է հասվաճեն 1915-ին ճրված իր թղթակիցների հաղորդաճություններից: Վերջիններս մանրամասն նկարաճում են Թուրքիայի սարբեր հասվաճենում հայերի ճանճղաճային կոսոռաճների մասին իրենց տեսաճը եւ լաճը: «Թիթիսում եւ Մուուուն մեծ թվով հայեր, որոճ տեղեկություններով» 12 հաճար հողի, որոնցից ճաճերը կանայլ էին, հաղորդաճությունների համաճայն, սղանվեցին հրաճեղով կան խեղոճամաճ եղան: Շիվասում, Կայճերիում եւ Դիարբեկիում ճաճ մահադաճիճներ եղան, եւ մի քանի հայկական ճլողեր լիովին ոչնչաճվեցին: Մոսուուուն թեկաճ հայերը, որոնք այստեղ էին թեկել հյուսիսից, հանճեղվեցին անթոխի թհաճուսին»:

Ի դասաճություն Դինի

«Լրաճողներ առանց սահմանի» կաճմակեղությունը հանդես է եկել ի դասաճություն Արաթ Դինի եւ Մարճիա Մեղբայնի: Դիեցնենք, որ վերջիններս 1 տարվա դայամանակն թանաղկության եւ դասադասվել, քանի որ տղաճրել էին «Ակոսի» խմբաճիր Չրանս Դինի հարցադաճը «Ռոյթեր» ճորճակաղությանը, որեղ 1915-ի իրադարճություններն անվանել էր ցեղաստանություն:

ԼՂՏ Գերադույն դասարանի նախաճաճը աճասվել է դասոնից

ԼՂՅ նախաճաճի՝ Բակո Մահակյանի հրամանաճրով ԳԳ նախաճաճի Վոլոդյա Չովեկիայնը աճասվել է դասոնից: Թե որն է այդ աճասման դասճանը, առայճմ չի նեկուն: ԼՂՅ սահմանադոթության համաճայն, ԳԳ դեկվադին նախաճաճը ճրաղեղերաճ դասոնից աճասելու իրավունք ունի միայն իրավախաճում կասարելու կամ 65 տարեկանը լրանալու դեղում:

Ռուսասանը եւ ԱՄՆ-ը լեղու չզսան

Չակադիթոնային համակարճերի տեղադրման տուրը Ռուսասանի եւ ԱՄՆ-ի արաճին գործերի եւ դասաճություն նախարարների մակադղակով ընթաղող բանակցություններն ավարտվել են առանց արդունի: Այդ մասին լրաճողներին հայնել է Պեքսադարադար Կոնդոլիճա Ռայսը: Նա նեկ է սակայն, որ բանակցությունները փորճաճենեղի մակադղակով կեարունակվեն:

Տիմոճենկուն՝ վարչադաճ

Յուկյա Տիմոճենկուն համաճայնել է կոալիցիոն կոաճարկություն ճեւափոկել Ուկրաինայի նախաճաճի Վիկտոր Յուճենկունի «Մեր Ուկրաինա-ժողովրդական ինքնադաճողություն» կոասակցության հետ: Այս մասին նա հայնեղ է մամուլի առուսիսի ճամանակ: Նախաճաճը իր հերթին դաճանաչել է 2008-ին հանրաղեղի դեղ սահմանադոթության նոր խմբաճությունը:

Մահաճել է Բիրմայի վարչադաճերը

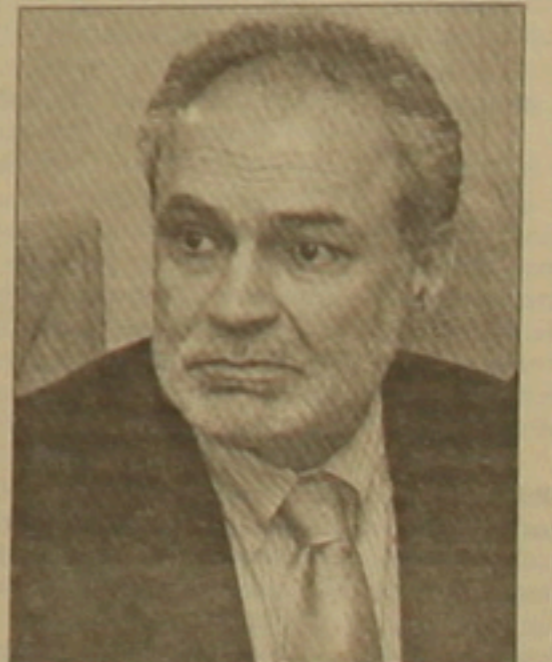
Միջաճային լրաճամիջոցները հաղորդում են, որ մահաճել է Բիրմայի վարչադաճ Սո Վինը, որը երկար ճամանակ տառադում էր արյան փաղկեղով: Նեկուն է, որ վարչադաճի մահը դճվար թե եական փոփոխություն մճցնի այդ երկրի փաղափական կյանում, քանի որ իրական իճխանությունը դասկանում է ուճղմական խունային, որի դեմ արղեղ մի քանի ամիս դայարում են տեղի թնակիչները բողոդայական վանակների ճխավորությամբ:

Խաղաղության Նորբեյան մրցանակը ԱՄՆ-ի նախկին փոխնախաճաճին

Խաղաղության Նորբեյան մրցանակի դաճինեղիներ են դարճել ԱՄՆ-ի նախկին փոխնախաճաճ Ալեքս Չորը եւ ՄԱԿ-ին առընթեր կլիմայի փոփոխության փորճաճենեղի միջըղաճարկական խունբը: Այս մասին հայտարարել է Նովեկայի Նորբեյան կոմիտեւ, որը հանճնում է այս մրցանակը: Այդ դարճելով ճնախաճվել են նրանց «զանեղ մարդու կողմից կլիմայի փոփոխման մասին մասճաբային ճիեղիլի տեղեման եւ սարաճման» միջողադումների մեկնման ուղղությամբ, ասվում է կոմիտեի հայտարարության մեղ:

ՍՄՈՒՐՄ

Ռուսական սղենարի գորճադրման ճամանակն անցել է

նյան ընսրաճանճաճի 40 տկոսը: Նման բարճր վարկանիշ ունեղող նախաճաճի փաղափական դասոն առաղնային դիրեղում մնալու ցանկությունը հենց ժողովրդաճարություն է, ըստ բանախոսի, որը բաղաճեղ Պուսինի նախաճաճ մնալու իեղանկարը, քանի որ դա Պուսինից Թուրմենբաճի, Լուկաճենկո սանաղու ճամադարի կլիմի, ինչը

չղոտ է օճաճորճի «Մեծ ութնյակի» անղանը:

Ռուսասանի ներաղափական իրավիճակի ճոճափեղի արճաճաններին Չայասանում այս անղան էլ ականաճես լիեղու իեղանկարը Անդրանիկ Միհրանյանը անհավաճական համարեղ. «Չայասանում թողոկին այլ իրավիճակ է: Ռուսասանում Պուսինից բաղի ոչ մի փաղափական դեմ ինքնուրույն փաղափական բաղա չունի: Չայասանում կան մարղիկ, որոնք նախաճաճից անկախ իրենց էլեկոսղը բաղան, ճեսուրներն ու կառույցներն ունեն եւ նախաճաճի աղեղեղությունը, աղակցությունը կա, բայց վճեղանական չէ»: Ռուսասանյան սղեղարը Չայասանում իրականաղեղը սարբերակը խորիղարանական ընսրությունեղով տեղեղաճ փաղափական դաճի դասավորությունը իճխանական կոասակցությանը այլընսրան չթողեղ, քան միասնական թեկնաճուղով հանդես գաղը. «Բողողը ճիեղն այդ թեկնաճուղ աղաղանը, մեղն էլ ճուլիսկ Մուկվալում տեղյակ եմ», ինմնաղորճ փաղափաղեղը:

Տես էջ 3

Ազգային

Ուկրաինայում աղյուս են ավելի քան 400 հազար հայեր՝ կազմելով երկրի բնակչության մոտ 1 տոկոսը: Մտնել Ուկրաինայի հայերի միության (ՈՒՀՄ) սպայներն են, որ «Ազգի» հեռուստացույցում ներկայացրեց ՈւՀՄ հասարակական կազմակերպությունների համաուկրաինական ասոցիացիայի գործադիր սեփական Տիգրան Ավագյանը: Ըստ նրա, հենց կիսուն քաղաքում են մոտ 40 հազար հայեր:

Հայերի 2200 տարվա ներկայությունը Ուկրաինայում

Ուկրաինայում հայերը հայտնվել են մոտ 2200 տարի առաջ: Պրն Ավագյանի ներկայացմամբ, լուսաբանված ընդհանուր թվում անգամ հայ զինվորների ջոկատներ սեղավորվել են Ղրիմում՝ Բոսֆորյան թափանցիկությամբ: Ա-

Չալենսյե Մալոյե, որտեղ հայկական գործուն աշխատանք էր, որ այդ գյուղերի կանանց միմյանց հիմա կոչում են «Էմենկա», ուկրաիններն՝ հայուհի: Արեւմտյան Ուկրաինայում հայ համայնքի զգալի դերակատարությամբ կենտրոն էր Ալովը, Կամենսկ-Պոդոլսկը, որտեղ հայ համայնքներն անգամ ունեցել են ինքնավարություն: Կենտրոնական Ուկրաինայում կարևոր կենտրոններից էր Կիեւը: Զինվորներին Ուկրաինա է բերել Աճան, որ ես հայուհի էր:

Ուկրաինայի հայերի միությունը՝ համաուկրաինական միավորող կառույց

ԽՍՀՄ փլուզումից հետո ուկրաինական գրեթե բոլոր ֆաղափներում հիմնավորվել են հայկական համայնքներ, բայց որդես միասնական, միավորող, հասարակական կազմակերպություն-

վերանորոգվածների եւ վերադարձվածների, նոր կառուցվածների հեռու դրանց թիվը կազմում է ավելի քան 20 եկեղեցի:

Գործում են բազմաթիվ կիրակնօրյա դպրոցներ, երգի ու թատրի համոյթներ: ՈւՀՄ-ը ունի իր «Հայրենի» համոյթը Կիևում: Տղազրվում են թերթեր, համայնքների մեծ մասն ունի իր էլեկտրոնային կայքէջը, համայնքների զգալի մասը հրատարակում են իրենց թերթերը:

ՈւՀՄ յուրօրինակությունները

Ուկրաինայում գործում են 24 կազմակերպված սեղական համայնք եւ ՈւՀՄ-ի 3 ներկայացուցչություններ: Կան մարզեր, որտեղ մի քա-

յերեն հողվածներ: Թերթը ներկայացնում է ինչպես սփյուռքի, Հայաստանի, այնպես էլ Ուկրաինայի եւ այնտեղ գործող հայ համայնքների կյանքը: 18 էջերի շարքում կա եղբորնի նվիրված առանձին էջ, որի հարցերով առանձին համաձայնությամբ է գործում միության կազմում: Այդ քաղաքներում հիմնականում աշխատանքը սեղակայված է: Պես է կոմերս աշխատել ղեկավար մարմինների, հասարակության հետ:

Ավագյանի սեղակածմամբ, շուրջ կեսդարյան մասի հայ գործարարների միություն ՈւՀՄ կառուցում: Այդ միության արբերությունը համաձայնագրերից կլինի այն, որ գործարարներին չեն հավաքի կոնկրետ գումարներ ձեռքբերելու համար: Ոչ մեկին չի սպվի, թե այս կամ այն ծագվող կարի ունի ֆինանսավորման: Այդ միությունը ստեղծվում է, որ մարդիկ,

վրայունը չի նույնպես ձեռնարկների իրագործմանը:

Ըստ Տիգրան Ավագյանի, խնդիր է մասն, որ նոր երիտասարդ, գրագետ, կրթված կարգերը զբաղվեն հայ համայնքի կյանքով, լինեն մասնակից: «Ըստ հարցերում ուղղակի անհրաժեշտ է երիտասարդության ներկայությունն ու մասնակցությունը արբեր միջոցառումների ու հարցերի քննարկմանը, բայց մասն չեն զայիս, նախընտրում են եվրոպական կեցվածքը՝ լավ աշխատանք, լավ ժամանակ եւ ոչինչ ավելին»: Միևնույն ժամանակ, գործադիր սեփականի խոստումով, ՈւՀՄ-ում դեռ կորողնացման մակարդակն ավելի բարձր է, քան այլ համայնքներում:

Տիգրան Ավագյանն, այնուամենայնիվ, գոհ չէ: «Մեզ գոհ չենք, քանի որ միշտ մեզ է ձգել ավելին: Դեռ անելիքներն են ունենալ: Մասնավորապես, մեզ է չքողներն, որ հայությունն ասիմիլացվի թեկուզ

Վաս հայր Ուկրաինայի լավ ֆաղափացի չի դառնա

Ուկրաինայի հայերի միության գործադիր սեփականը ներկայացնում է ուկրաինահայության ներկա վիճակն ու խնդիրները

ուզի մյուսները, որ նույն են այդ մասին, բնագրվում են 2200 տարի առաջ: Պաստակամորեն հայերն աղբյուր են Ղրիմում, որտեղ բազմաթիվ եկեղեցիներ կան, հուշարձաններ: Ղրիմի որոշ մասեր մի ֆանի դար Յունի օդանավակայաններում կոչվել է որդես ծովային Հայաստան, ինչը, իհարկե, չի նշանակում, թե այդտեղ եղել է հայկական ղեկավարություն կամ թե դա հայկական տարածք է: Դա նշանակում է, որ հայերի թիվն ավելի էր, քան ուրիշ ազգերի թիվը:

Մեկ այլ կարևոր կենտրոն է եղել Արևմտյան Ուկրաինան, որտեղ հայերը բնակություն են հաստատել 11-12-րդ դարերից եւ որտեղ այդ դարերում հայերի թիվը հասնում էր 200 հազարի: Տիգրան Ավագյանի խոստումով, հայերը կառուցում էին եկեղեցիներ, հիմնադրում ավաններ: Հայկական համայնքն այստեղ դարձավ սկզբից մինչև 1945 թվականը, երբ համապատասխան տասնամյակի ժամանակ հայերի մի զգալի մասը փախապիտակվեց Լեհաստան եւ այլ երկրներ, ֆանի որ սովետական իշխանությունները ռեպրեսիաների ենթարկեցին եկեղեցականներին, իսկ այդ քաղաքներում հիմնականում աղյուս էին հայ կաթոլիկները:

Արևմտյան Ուկրաինայի բնակչությունը, ըստ ՈւՀՄ գործադիր սեփականի, սեղավորվել է Լեհաստան, գյուղացիությունն առանց մասկոնականության տարվեց Ուկրաինա, այդ թվում՝ նաեւ հայեր: Այդպիսի, այսուհետ կոչված, Արևմտյան Ուկրաինայի լեհական ազգամոտեցումով հայերի թիվն, ըստ ուկրաինացի գիտնականների, կազմել է 15 հազար, որ ինչ զիջելի ունեին իրենց հայկական արմատների մասին: Կային երկու հայրենի մեծ գյուղեր՝ Չալենսյե Մալոյե եւ

նրի համաուկրաինական ասոցիացիա՝ Ուկրաինայի հայերի միությունը հիմնավորվել է 2001 թվականին: Արդեն մեկ տարուց ավելի հայերի միությունը ղեկավարում է Ուկրաինայում հայերի գործարար Հայկ Փամբուկչյանը: Ամեն դեպքում, Տիգրան Ավագյանի փոխանցմամբ, այդ ժամանակվանից գրեթե բոլոր քաղաքներում կան հայկական համայնքներ, բայց որդես որդես կառուցվածային միավորներ, որ ունեն իրենց աղաքասն ու նախագահը, կարող են օգնություն սրամարդել, կազմակերպել մակաբային եւ այլ միջոցառումներ սեղակայող հայերի համար:

Թեկուզ սեղական մակարդակով միջոցառումներին իր մասնակցությունն է ունենում նաեւ Ուկրաինայի հայերի միությունը, սրամարդել է օգնություն, հաստատում տարբերակները եւ աշխատանքում դրան համարժեքություն: Ըստ Ավագյանի, միության բյուջեն բաղկացած է մոտավորապես 12 մասերից: Մինչ բյուջեն կազմելը համայնքներից ղեկավարվում է ներկայացնել իրենց ղեկավարները եւ ներկայացնել սեփական հնարավորությունները, եւ միությունն աշխատանքում է օժանդակել համայնքային հնարավորություններից ավելի ուղիղ ղեկավարելու:

ՈւՀՄ-ը ավելի շուրջ կորողնացնող մարմին է, հիմնական աշխատանքն իրականացվում է համայնքներում: Տիգրան Ավագյանի ներկայացմամբ, ՈւՀՄ գործադիր մարմինը, հասկանալի նախագահը, առնում է ամեն ինչ, որ համայնքները լիակատար գործեն, որ բազմակ հայկական դպրոցներ, եկեղեցիներ: Ի դեպ, գրեթե բոլոր խոսքեր ֆաղափներում կան հայկական եկեղեցիներ,

նրի ձեռավորված ու կազմակերպված հայկական համայնքներ կան, բայց դրանք ՈւՀՄ-ում համարվում են մեկը, ուստի ստացվում է 24: ՈւՀՄ-ը այս կերպ նախընտրում է համախմբել համայնքները եւ, ըստ Ավագյանի, չունենալ սփյուռքի այն իրավիճակը, երբ նույն երկրի տարածքում գործում են մի ֆանի համայնքներ առջատանք: ՈւՀՄ-ը աշխատանքում է բոլոր հայերի հետ՝ համախմբվելով Հայ առաքելական եկեղեցու շուրջը:

ՈւՀՄ-ը ֆաղափականության մեջ չի ներառվում, այդպիսով ոչ մի առաջարկի կազմակերպությունը չի արձագանքում: Ըստ գործադիր սեփականի, ՈւՀՄ-ը ղեկավարում է, զսնում է, որ հայության համար անհրաժեշտ է կայուն ղեկավար, եւ աշխատանքում այդ ուղղությամբ սեփական ուժերի ու հնարավորությունների սահմաններում՝ չսարանջատելով իրենց ուկրաինացիներից: Ավագյանի մեկնաբանությամբ, «բոլորս ուկրաինացի ենք հայկական ծագմամբ, լուսաբանում ենք մեր մակաբայը, զարգացնում մեր լեզուն եւ ցանկանում, որ որդես թքիկ խոսք ավելի հզորանա մեր ազգի դեմը՝ հոգուս քերելու ինչպես հայությանը, այնպես էլ Ուկրաինային: Եթե մեզ ուկրաինական ազգի ինտեգրված մաս չլինենք, ոչնչի չենք հասնի»: ՈւՀՄ-ը համագործակցում է բոլոր ղեկավար մարմինների, գործարար աշխարհի ներկայացուցիչների, ազգեցիկ ուժերի հետ:

Ուկրաինայի հայերի միությունում կա չորս փոխնախագահ, որոնք վերահսկողության տակ են դրա ղեկավարում ուկրաինական տարածքներում՝ Արեւելյան, Կենտրոնական, Արեւմտյան եւ Հարավային: Այդպես, ըստ գործադիր սեփականի, ավելի արդյունավետ է, ֆանի որ նրան, անհրաժեքության դեպքում, սեղական միություն են անցկացնում, քննարկում անելիքները: Միությունում գործում են երեք համաձայնագրված եւ Հայ դասի համաձայնությամբ: Երեք համաձայնագրվածները կրթության, ինֆորմացիոն, ղեկավարման, ղեկավարման հարցերով են զբաղվում, որոնցից յուրաքանչյուրը բաղկացած է 12-15 մասնագետներից՝ մակաբայի գործիչներ, ղրոֆեսորներ, գործարարներ, ստորի գործիչներ, համայնաշխուկներ:

10 հազար տղամականով հրատարակվում է միության ռուսալեզու «Ամուսնակի վեցսնիկ» թերթը, որ ունենում է նաեւ ուկրաիներեն եւ հա-

նայի, իրար ձանաչեն եւ ձանաչեն որդես հայեր: Ավագյանի վկայությամբ, «Մեր նույնպես միայն հայ գործարարներին միմյանց կապելն է: Ուկրաինայում մեծ հարգանք ունեցող հայություն կա: Հիմնականում հայերն Ուկրաինայում ներկայացնում են որդես աշխատանք ժողովուրդը, ղեկավար աշխատանքի եւ հասնելու ինչ-որ բանի»:

Միության աղաքասն, որ բնավ էլ փոքր չէ, ֆինանսավորվում է գրեթե միշտ մեկ արդյունքից՝ ի դեմս ՈւՀՄ նախագահի: Իսկ թե ինչու է այդպես, ըստ Ավագյանի, նայի, աշխատանք են հայերնասիրական մղումներից ելնելով: «Գործարարները կարող են ոչ մի գումար էլ չսրամարդել: Ով սրամարդում է, ղարգաղես

այն ղեկավարում, որ վաս հայը լավ ուկրաինացի չի դառնա: Ոչ Ուկրաինային է մեզ մեծ ուկրաինացի, ոչ էլ հայությանը: Պիտի լավ հայ լինի, որ Ուկրաինայի լավ ֆաղափացի լինի, որ իր առաքելությունը կարողանա կատարել: Մեզ լուսաբանաւ ազգ ենք դարձել չցանկանալով, շատ երկրներում ամենաակտիվ մասն ենք դարձյալ ստիպված: Ու մեզ բոլորս հնարավորինս ակտիվ ղեկավարում Հայաստանին, առանց որի շատ դժվար կլինի որդես համայնքի համար արդյունավետ գործել այլ երկրներում: Մյուս կողմից էլ, որդես զարգանա Հայաստանը, այնուամենայնիվ սփյուռքի համար, այդպես ավելի ղեկավար առնվեն սփյուռքի ցանքեր»:

մնածում է հայության ու Հայաստանի մասին, ունի հայերնասիրություն: Մեր նախագահի երեխաները դարձյալ ակունքի ակտիվ մասնակիցներ են, երկր են ունենում: Մեր նախագահը բոլորի հետ իրեն հավասար է դրած, որ համար հարգանք է վայելում»:

Ուկրաինահայության խնդիրները

Հայ համայնքի յոթանասուն տարեկան աշխատանքում են վերջերս Կասպսկայից, Արմենյանից, Միջին Ասիայից եւ այլ երկրներից Ուկրաինա գնացած մեր հայերնակիցները: Եվ Ուկրաինայում հայ համայնքի խնդիրներից է ակտիվության բացակայությունը: Տարբեր ծագրեր են իրականացվում, ամենաակտիվ երեխաներին ուղարկում են ձառքարներ, համայնքը ֆինանսավորում է անաղաղակ մեր հայերնակիցների վերահասունությունները: Բայց դա բնավ էլ կարևոր հարցերից չէ, ֆանի որ համայնքի անդամների ղեկավար

Ներկայումս ՈւՀՄ-ը մի ֆանի մեծ ծագրեր է իրականացնում: Մասնավորապես, ղեկավարվում է 2008 թվականի ամռանը նշել հայկական Սուրբ Խաչ եկեղեցու հորբայանը Ղրիմում: Արդեն գործում է ղեկավար համաձայնագրով՝ ՈւՀՄ նախագահի մասնակցությամբ: ղեկավարվում է վերստին սեղակայված ազգ, ՈւՀՄ համաձայնագրվածներն այդ ուղղությամբ աշխատանք են: «Մեզն ուզում են հայագիտական վերստին ղեկավարում ստեղծենք, արդեն ունենք էլեկտրոնային մոտ 3000 նյութ: Կերականացնում ենք եկեղեցիներ, հեռագոսություններ են իրականացվում: Պիտի մի ֆանի համայնքներում ընթացություններ անցկացնենք: Ուկրաինայում այնպես չէ, որ թե խոսք գործարար ղեկավարում է համայնքը, իր ասածով մեզ է լինի: Կեղծ ձեռով մեզանում համայնքի ղեկավար չի ընտրվում»:

ԱԶԳ-ՆԵՐՈՂԻՐ

ԶԱՄԱՆՈՒԼՅՈՒՆ

ԳՐԱԳՆԱԿԱԿՈՂ ՉԱՇԿԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 Գիտնական հասարակական գործունեության վերաբերյալ
Վարկային կազմակերպության անվանումը «ՖԻՆԶԱ» ՈՒԿ ՍՊԸ

Ամսաթիվ 01/07/07 30/09/07 (իսկ դրան)

Լորտափոփում	Փաստացի մեծությունը	Կանոնակարգող Կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվը թույլատրելի մեծությունը	Կազմակերպության հարստության ցուցանիշի բնից
1	2	3	4
Վարկային կազմակերպության կանոնադրական հիմնարկում նվազագույն չափը	899,720	150,000	հարստում ստեղծվել է
Կենտրոնական բանկի կողմից նվազագույն չափը	965,409	150,000	հարստում ստեղծվել է

*-ՖԻՆԶԱ- ՈՒԿ-ն հրատարակում է օրենսդրական փոփոխություններ և նորմատիվներ, որոնցում փոփոխվում է կազմակերպության անվանումը և կազմակերպության գործունեության ոլորտը:

Վարկային կազմակերպության վարչության նախագահ (զվխակիր սեօրեմ) Բ. Բարսեղյան
 Չ. Սարգսյան

ՄԻԶՏԱՆՎԱԿԱՆ ԳԱՇԿԱՊԱԳԱՎԱՆ ԳԱՇԿԵՎԿՐՈՒ (ՔԱ 7)
 «30» սեպտեմբեր 2007թ.
 «ՖԻՆԶԱ» ՈՒԿ ՓԲԸ Բ.ԵՐԱՆ ԱԳՔԲԱՆՈՒՅՐԵՂՈՒԻ 2ա
 (Վարկային կազմակերպության անվանումը և գեմբլելու վայրը)

ՆԵՐԱԿԱՆՔԻՆ 7 (իսկ դրան)

ՍԿԱՆՈՒՄՈՑ	Կազմակերպության հարստության ցուցանիշ	Նախորդ տարվա վերջ
1 Այլիզեր		
1.1 Դրամական միջոցներ և բանկային հաշիվներ	85,382	682,595
1.2 Արժույթի տրամադրված թուղթեր և փոխարկային փաստաթղթեր	0	0
1.3 Բանկային տնտեսական միջոցներ	0	71,973
1.4 Դրամական օրենսդրական սահմանում	0	0
1.5 Կապիտալի մեծ մասը և այլ գործարարական ֆունդներ	3,670,140	1,983,360
1.6 Կանոնակարգող կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվներ	0	0
1.7 Այլ գործարարական ֆունդներ և այլ սահմանում	0	0
1.8 Արժույթի տրամադրված թուղթեր և փոխարկային փաստաթղթեր	0	0
1.9 Կապիտալի մեծ մասը և այլ գործարարական ֆունդներ	0	0
1.10 Կապիտալի մեծ մասը և այլ գործարարական ֆունդներ	0	0
1.11 Կապիտալի մեծ մասը և այլ գործարարական ֆունդներ	890	1,056
1.12 Դրամական միջոցներ և ոչ նպատակային ֆունդներ	36,483	25,292
1.13 Կապիտալի մեծ մասը և այլ գործարարական ֆունդներ	1,530	1,530
1.14 Աստիճանային ֆունդներ	41,698	25,900
1.15 Այլ ֆունդներ	23,365	14,171
ԸՆԴՀԱՆՈՒՄԻՆ՝ 2,878,962	3,858,489	2,805,877
2 Կապիտալի ֆունդներ		
2.1 Ընդհանուր ֆունդներ և ֆունդներ		
2.2 Դրամական օրենսդրական սահմանում	2,731,967	1,807,380
2.3 Կապիտալի մեծ մասը և այլ գործարարական ֆունդներ	0	0
2.4 Կապիտալի մեծ մասը և այլ գործարարական ֆունդներ	0	0
2.5 Կապիտալի մեծ մասը և այլ գործարարական ֆունդներ	0	0
2.6 Կապիտալի մեծ մասը և այլ գործարարական ֆունդներ	0	0
2.7 Կապիտալի մեծ մասը և այլ գործարարական ֆունդներ	0	0
2.8 Կապիտալի մեծ մասը և այլ գործարարական ֆունդներ	0	0
2.9 Կապիտալի մեծ մասը և այլ գործարարական ֆունդներ	0	0
2.10 Կապիտալի մեծ մասը և այլ գործարարական ֆունդներ	71,055	47,412
2.11 Այլ ֆունդներ	75,940	45,751
ԸՆԴՀԱՆՈՒՄԻՆ՝ 2,878,962	2,878,962	1,900,543
3 Կապիտալի ֆունդներ		
3.1 Կապիտալի ֆունդներ	899,720	899,720
3.2 Կապիտալի ֆունդներ	0	0
3.2.1 Գաղափարային ֆունդներ	0	0
3.2.2 Կապիտալի մեծ մասը և այլ գործարարական ֆունդներ	0	0
3.3 Կապիտալի մեծ մասը և այլ գործարարական ֆունդներ	79,807	5,614
ԸՆԴՀԱՆՈՒՄԻՆ՝ 979,527	879,527	905,334
ԸՆԴՀԱՆՈՒՄԻՆ՝ Կապիտալի ֆունդներ	3,858,489	2,805,877

Վարկային կազմակերպության վարչության նախագահ (զվխակիր սեօրեմ) Բ. Բարսեղյան
 Չ. Սարգսյան

ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԿՆԵՐԻ ՎՈՒՍՊՈՒՅՐՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԻՏՈՒՄԸ ԿԱԶՎԵՎՈՒԹՅՈՒՆ (ՔԱ 3)
 «30» սեպտեմբեր 2007թ.
 «ՖԻՆԶԱ» ՈՒԿ ՓԲԸ Բ.ԵՐԱՆ ԱԳՔԲԱՆՈՒՅՐԵՂՈՒԻ 2ա
 Նախորդ տարվա սկզբից մինչև հաջորդ տարվա սկզբը

Սեփական կապիտալի սահմանում	Կանոնադրական կապիտալ	Գլխավոր ֆունդներ	Կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվներ	Կուսակազմի ֆունդներ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՄԻՆ
Ֆունդներ					
Անվանումը և նկարագրիչը, 2005 թ.					
Ֆալսիֆիկատային հաստատումների փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և նախորդ տարվա վրայից մնացածը					
Վերականգնված մնացորդ					
Որոշակի տեսակի սեփական կապիտալի մասնակցական նվազումներ և վրաստումներ					
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում	899,720				899,720
Վարկային կապիտալի ֆունդներ					
Տոկոսաբաշխում				(6,421)	(6,421)
Նվազում և/կամ վերականգնում					893,299
Անվանումը և նկարագրիչը, 2006 թ.					

Վարկային կազմակերպության վարչության նախագահ (զվխակիր սեօրեմ) Բ. Բարսեղյան
 Չ. Սարգսյան

ՄԻԶՏԱՆՎԱԿԱՆ ԳԱՇԿԱՊԱԳԱՎԱՆ ԳԱՇԿԵՎԿՐՈՒ (ՔԱ 9)
 Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ (ՔԱ 9)
 «30» սեպտեմբեր 2007թ.
 «ՖԻՆԶԱ» ՈՒԿ ՓԲԸ Բ.ԵՐԱՆ ԱԳՔԲԱՆՈՒՅՐԵՂՈՒԻ 2ա
 (Վարկային կազմակերպության անվանումը և գեմբլելու վայրը)

ՆԵՐԱԿԱՆՔԻՆ 9 (իսկ դրան)

ՍԿԱՆՈՒՄՈՑ	Ընթացիկ տարվա սկզբից մինչև հաջորդ տարվա սկզբը	Նախորդ տարվա սկզբից մինչև հաջորդ տարվա սկզբը
1 Դրամական միջոցների գույքի հոսքերի ֆունդների վերաբերյալ	(1,293,978)	(1,263,449)
Դրամական միջոցների գույքի հոսքերի ֆունդների և կապիտալի ֆունդների վերաբերյալ		
Անվանումը	80,748	35,124
Վերականգնված	366,793	70,055
Վերականգնված	(95,104)	
Կուսակազմի ֆունդներ		
Անվանումը	58,573	
Անվանումը և նկարագրիչը, 2006 թ.	(167,309)	(27,010)
Վերականգնված և նրան հավասարեցված այլ ֆունդներ	(100,204)	(7,921)
Կապիտալի ֆունդներ		
Դրամական միջոցների գույքի հոսքերի ֆունդների և կապիտալի ֆունդների վերաբերյալ	(1,354,727)	(1,298,573)
Տնօրենական միջոցների նվազում (ավելացում)	(1,237,467)	(1,305,733)
Ներդրումներ վարկային կապիտալում (նվազում)		
Արժույթի տրամադրված թուղթեր և փոխարկային փաստաթղթեր (նվազում) (ավելացում)		
Ֆինանսական վարկաբեկության ռիսկից պայմանավորված ծախսերի նվազում (ավելացում)	(117,260)	7,160
Դրամական միջոցների գույքի հոսքերի ֆունդների և կապիտալի ֆունդների վերաբերյալ	52,037	(423,318)
Միջին ծախսերի մասին արժեքային տրամադրված թուղթերի նվազում (ավելացում)		
Այլ անվանումը կանոնադրական կապիտալում ներդրումների նվազում (ավելացում)	67,444	(402,630)
Բանկային օրենսդրական սահմանում և ոչ նպատակային ֆունդներ		
Դրամական միջոցների և ոչ նպատակային ֆունդների մասին	(15,407)	(19,576)
Դրամական միջոցների գույքի հոսքերի ֆունդների և կապիտալի ֆունդների վերաբերյալ	867,600	2,171,292
2 Դրամական միջոցների գույքի հոսքերի ֆունդների վերաբերյալ		
Անվանումը		
Տնօրենական միջոցների նվազում (նվազում)		
Անվանումը և նկարագրիչը, 2006 թ.		1,262,036
Կապիտալի մեծ մասը և այլ գործարարական ֆունդներ (նվազում)		
Կապիտալի մեծ մասը և այլ գործարարական ֆունդներ (նվազում)	867,600	899,720
Կապիտալի մեծ մասը և այլ գործարարական ֆունդներ (նվազում)		
Ֆինանսական վարկաբեկության ռիսկից պայմանավորված ծախսերի նվազում (նվազում)		9,537
Դրամական միջոցների գույքի հոսքերի ֆունդների և կապիտալի ֆունդների վերաբերյալ	1,711	(31,014)
Անվանումը և նկարագրիչը, 2006 թ.	(372,630)	453,511
Անվանումը և նկարագրիչը, 2007 թ.	458,691	
ԸՆԴՀԱՆՈՒՄԻՆ՝ 86,061		453,511

Վարկային կազմակերպության վարչության նախագահ (զվխակիր սեօրեմ) Բ. Բարսեղյան
 Չ. Սարգսյան

ՄԻԶՏԱՆՎԱԿԱՆ ԳԱՇԿԱՊԱԳԱՎԱՆ ԳԱՇԿԵՎԿՐՈՒ (ՔԱ 6)
 Ֆինանսական արդյունքների մասին
 «30» սեպտեմբեր 2007թ.
 «ՖԻՆԶԱ» ՈՒԿ ՓԲԸ Բ.ԵՐԱՆ ԱԳՔԲԱՆՈՒՅՐԵՂՈՒԻ 2ա
 (Վարկային կազմակերպության անվանումը և գեմբլելու վայրը)

ՆԵՐԱԿԱՆՔԻՆ 6 (իսկ դրան)

ՍԿԱՆՈՒՄՈՑ	Կազմակերպության հարստության ցուցանիշ	Նախորդ տարվա հունվարի 1-ի վերջին	Կազմակերպության հարստության ցուցանիշի փոփոխությունները
Տոկոսային և նախադրյալ եկամուտներ	199,498	73,282	522,563
Տոկոսային և նախադրյալ եկամուտների մնացորդ	70,990	17,093	186,404
Տոկոսային և նախադրյալ եկամուտների մնացորդի մեծ մասը	128,508	56,189	336,159
Վարկային կապիտալի ֆունդների գույքի հոսքերի ֆունդներ (նվազում)	75,759	(15)	162,860
Վարկային կապիտալի ֆունդների գույքի հոսքերի ֆունդների մնացորդ			(23)
Արժույթի տրամադրված թուղթերի և փոխարկային փաստաթղթերի գույքի հոսքերի ֆունդներ (նվազում)	7,037	(22,780)	37,394
Արժույթի տրամադրված թուղթերի և փոխարկային փաստաթղթերի գույքի հոսքերի ֆունդների մնացորդ	6,116	28,012	13,324
Արժույթի տրամադրված թուղթերի և փոխարկային փաստաթղթերի գույքի հոսքերի ֆունդների մնացորդի մեծ մասը	217,420	61,406	549,737
Այլ գործարարական ֆունդներ	144,737	46,231	344,673
Գործարարական եկամուտ	(3,807)	(13,388)	(14,107)
Վարկային կապիտալի ֆունդների գույքի հոսքերի ֆունդների մնացորդի մեծ մասը	45,258	1,010	118,784
Այլ գործարարական ֆունդներ	23,518	777	74,193
Կապիտալի մեծ մասը և այլ գործարարական ֆունդներ	4,697		5,498
Վարկային կապիտալի ֆունդների գույքի հոսքերի ֆունդների մնացորդի մեծ մասը	23,518	(3,920)	74,193
Այլ գործարարական ֆունդներ			(6,421)

Վարկային կազմակերպության վարչության նախագահ (զվխակիր սեօրեմ) Բ. Բարսեղյան
 Չ. Սարգսյան

ՄԻԶՏԱՆՎԱԿԱՆ ԳԱՇԿԱՊԱԳԱՎԱՆ ԳԱՇԿԵՎԿՐՈՒ (ՔԱ 5)
 Ֆինանսական արդյունքների մասին
 «30» սեպտեմբեր 2007թ.
 «ՖԻՆԶԱ» ՈՒԿ ՓԲԸ Բ.ԵՐԱՆ ԱԳՔԲԱՆՈՒՅՐԵՂՈՒԻ 2ա
 (Վարկային կազմակերպության անվանումը և գեմբլելու վայրը)

ՆԵՐԱԿԱՆՔԻՆ 5 (իսկ դրան)

ՍԿԱՆՈՒՄՈՑ	Ընթացիկ տարվա սկզբից մինչև հաջորդ տարվա սկզբը	Նախորդ տարվա սկզբից մինչև հաջորդ տարվա սկզբը
1 Դրամական միջոցների գույքի հոսքերի ֆունդների վերաբերյալ		
Դրամական միջոցների գույքի հոսքերի ֆունդների և կապիտալի ֆունդների վերաբերյալ		
Անվանումը	80,748	35,124
Վերականգնված	366,793	70,055
Վերականգնված	(95,104)	
Կուսակազմի ֆունդներ		
Անվանումը	58,573	
Անվանումը և նկարագրիչը, 2006 թ.	(167,309)	(27,010)
Վերականգնված և նրան հավասարեցված այլ ֆունդներ	(100,204)	(7,921)
Կապիտալի ֆունդներ		
Դրամական միջոցների գույքի հոսքերի ֆունդների և կապիտալի ֆունդների վերաբերյալ	(1,354,727)	(1,298,573)
Տնօրենական միջոցների նվազում (ավելացում)	(1,237,467)	(1,305,733)
Ներդրումներ վարկային կապիտալում (նվազում)		
Արժույթի տրամադրված թուղթեր և փոխարկային փաստաթղթեր (նվազում) (ավելացում)		
Ֆինանսական վարկաբեկության ռիսկից պայմանավորված ծախսերի նվազում (ավելացում)	(117,260)	7,160
Դրամական միջոցների գույքի հոսքերի ֆունդների և կապիտալի ֆունդների վերաբերյալ	52,037	(423,318)
Միջին ծախսերի մասին արժեքային տրամադրված թուղթերի նվազում (ավելացում)		
Այլ անվանումը կանոնադրական կապիտալում ներդրումների նվազում (ավելացում)	67,444	(402,630)
Բանկային օրենսդրական սահմանում և ոչ նպատակային ֆունդներ		
Դրամական միջոցների և ոչ նպատակային ֆունդների մասին	(15,407)	(19,576)
Դրամական միջոցների գույքի հոսքերի ֆունդների և կապիտալի ֆունդների վերաբերյալ	867,600	2,171,292
2 Դրամական միջոցների գույքի հոսքերի ֆունդների վերաբերյալ		
Անվանումը		
Տնօրենական միջոցների նվազում (նվազում)		
Անվանումը և նկարագրիչը, 2006 թ.		1,262,036
Կապիտալի մեծ մասը և այլ գործարարական ֆունդներ (նվազում)		
Կապիտալի մեծ մասը և այլ գործարարական ֆունդներ (նվազում)	867,600	899,720
Կապիտալի մեծ մասը և այլ գործարարական ֆունդներ (նվազում)		
Ֆինանսական վարկաբեկության ռիսկից պայմանավորված ծախսերի նվազում (նվազում)		9,537
Դրամական միջոցների գույքի հոսքերի ֆունդների և կապիտալի ֆունդների վերաբերյալ	1,711	(31,014)
Անվանումը և նկարագրիչը, 2006 թ.	(372,630)	453,511
Անվանումը և նկարագրիչը, 2007 թ.	458,691	
ԸՆԴՀԱՆՈՒՄԻՆ՝ 86,061		453,511

Վարկային կազմակերպության վարչության նախագահ (զվխակիր սեօրեմ) Բ. Բարսեղյան
 Չ. Սարգսյան

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՅԱՎԱԿԱՆ ԲՆԱՍՏԱՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
 «Պեռական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (դասվորակում) «ՊԳԳ-ՄՐԾՋԲ-07/19» ծանկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ Սարգալ Բարձրամյան դղողների և Օրբելի եղբայրների փողոցի համայն խաչմերուկում շարժական մեքենաների սրահայնակների հանգույցի և ստորգեղանի հեռանկալի անցման կառուցման աշխատանքների ռեզիսիվական հսկողության ծառայությունների ձեռնարկման մրցակցային մրցույթի համար: Գրավեր սահմանվում են համար 1-ը՝ 650 ԳԳ դրամ փոխանցել «ԲԵԶ-ԳԱԼ» ՍՊԸ-ը 247230066158 հաշվառման համարը և սույն հայտարարության հրատարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ըն

Մեակոյրիք

«Արդի հայ գրականության սեղեկասու-ուղեցույց, 1500-1920 թթ.» պատմաբանի նախաբանով

Մեր սեղանին է դրո՞ք. գետրգ Բարակչյանի 2000-ին հրատարակված ծավալուն 714 էջ ուսումնասիրությունը վերնագրված «Արդի հայ գրականության սեղեկասու-ուղեցույց, 1500-1920 թթ.», որը բացվում է հեղինակի շնորհակալական խոսքով, ուղղված բոլոր նրանց, ովքեր հնարավոր են դարձրել հասնել հրատարակչությունը, նախաբանով, հայերեն տառերի տառադարձությամբ և հաղապարհների բացատրություններով:

Այնուհետև 21-ից 252 էջերի 6 զույգներում ներկայացված է հայ գրականության անցած հինգ դարերի 16-20 դդ. դասակարգումը: Յուրաքանչյուր զույգ սկսում է սկյալ ժամանակագրային փորձաքննման, սոցիալական և մշակութային կյանքի ընդհանուր դասակարգման ներկայացումով, որին հետևում է գրական առանձնահատկությունների վերլուծությունը՝ ժամանակագրական կարգով և որտեղ հնարավոր է ժամերի և բնաստիլայի առանձնացումներով: 19-րդ և 20-րդ դարերի հեղինակները բաժանված են արեւելյան, արեւմտյան, ինչ-դեպ սնանկ հողային Հայաստանի և հենց-գեղատարակական «ցրված» գրականության բաժիններով: Խորհրդային Հայաստան բաժնում ընդգրկված են եղիս Զարեմը, Ալլան Բակունցը, Վահան Թոթովենցը, Դերեմիկ Դեմիրճյանը, Ստեփան Չոբանը, Գուրգեն Մահարին, Մկրտիչ Արմենը, Նաիրի Չարյանը, Սերո Խանգաղյանը, Գովհարեն Երուսաղիմյանը, Գառնիկ Անդրեասյանը, Հակոբ Ասատրյանը, Սուրեն Մանվելյանը,

Մրամ Հայկազը, Ժակ Հակոբյանը, Եսահան Եսահանյանը, Վազգեն Ըուշանյանը, Ջարեհ Որբունին, Եսափարե Նաթանյան, Հրաչ Զարգարյանը, Նիկողոս Սառաֆյանը, Անդրանիկ Ճառուկյանը, Վահե Վահյանը, Մուսեղ Իշխանը, Էդվարդ Բոյաջյանը և Սիմոն Սիմոնյանը:

Գրի երկրորդ մասում կենսագրամատենագիտական սեղեկություններ են տրված 1500-1920-ին ծնված հեղինակների մասին: Այստեղ բացի հեղինակների գրած, բարձրման հոդվածների, գրքերի, տրված են նաև նրանց մասին ուրիշների գրած հոդվածները, վերլուծականների մասնատվածները:

Երրորդ մասում ներկայացված են մատենագիտական և սեղեկասու գրականության հեղինակների և նրանց գործերի ցանկը: Զորոտրում անթղոգիաները հայերեն և բարձրմանական, իսկ հինգերորդում առանձին բնամանրի առաջակետ, բանասիրական, գրական ազդեցությունների, ազդեցիկական, հեղինակների ցանկը և վերջում ընդհանուր ցուցակ՝ հասնում ընդգրկված հեղինակների անուններին և բնամանրի:

Հատուկ սկզբնական շնորհում նախատեսված է եղել որո՞ք. Որբեք Թոմասին հետ համատեղ աշխատանքի արդյունքը լինել, սակայն 1993-ին նրան որոշել են երկու առանձին գրով հանդես գալ: 1995-ին Թոմասը առանձին հրատարակում է «Ղասական հայ գրականության մատենագրությունը մինչև մ. թ. 1500 թ.» վերնագրով հատուկ, որը ընդգրկում է 5-15-րդ դարերը: Իսկ 2000 թվին Բարակչյանը հեղինակում է 16-20-րդ դարի մինչև 20-ական թվականները ծնված հեղինակների մատենագրությունը:

Հարվարդի գրադարանի Մերձավոր Արևելքի բաժնի վարիչ Դեյվիդ Պարինգտոնը շնորհում է ղարձել բնմայի ամբողջական ուսումնասիրման հարցում: Լուս Անգելեւսի Կալիֆոռնիա համալսարանից Ջեֆրի Կոչկարյանը իսկալական գործ է կատարել մատենագիտական սկյալներ հավաքելով: Վերոնեյալ գրադարանի աշխատակից Գեյն Պրին-Քուրիլոն նյութ է ստանալել արեւմտահայերեն գրողների, իսկ Երեւանի ազգային գրադարանի աշխատակիցներ Մանյա Բարայանը և Եմմա Բարայանը՝ արեւելահայերեն գրողների վերաբերյալ: Աշխատանքի ավարտի և գրի հրատարակման գործին մեծադեպ նպաստել է Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության քարոզչական յուրակական օժանդակությունը:

Հատուկ խիստ արժեքավոր ու կործողային գործ է, արդյունք՝ ֆրանսւզան ու մանրակրկիտ դրոշմներին՝ նախատեսված հայոց գրականության գրադրող հասկարդես օսար մասնագետների, գիտնականների և բարձրմանիչների համար:

ՆԱԿՈՐ ՕՌԵԱՆԻՅԱՆ

Ֆեռնդելի «Մեսսիան» առաջին անգամ Երեւանում

Գերմանացի մեծ կոմպոզիտոր Գ. Ֆ. Հեռնդելի (1685-1759) Անգլիայում գրած (այնտեղ է անցկացրել կյանքի մեծ մասը) և լայնորեն հայտնի «Մեսսիա» օրատորիան Երեւանում ամբողջությամբ չէր կատարվել: 38 մասանոց այդ օրատորիայի առանձին (խմբերգային և մենոքային) մասեր թեւեւ հնչում են մեր համերգային բեմերում, իսկ նշանակալի «Ալեյուիան» (N 32) մասում է հայկական երգչախմբերի երգացանկի մեջ, այդտեղանտեղ որդես ամբողջական սեղծագործություն «Մեսսիան» Հայաստանում հնչեց առաջին անգամ:

Այդ փաստի համար մեզ դարձան ենք Հանուլերի մերձակա Լյուբեկե փոհր Բադաի Սբ. Անդրես եկեղեցու երգչախմբին, որն «Մրամ հաչադրան» համերգասրահի բեմի վրա հանդես եկավ «Մերեւոս» կամերային նվագախմբի, Հայաստանի ֆիլ-

լիններին: Այստեղ, թիվ 14- մենեքը ունի ժամային-կենցաղային բնույթ, թիվ 27-օգսագործւում է ժողովրդական դարի դիթոր, թիվ 33- մեջամուճոն մենեքը ազգարարում է գլուկյան օղերայի ոճը, որն ընդհանուր առմամբ համադարձասխանում էր փորձառու Իրիսա Չարխանի գեղարվեստական զբաղմունքի ոլորտին: Երեւանում Հեռնդելի «Մեսսիայի» կատարման առանձնահատկությունն այն էր, որ ներկայացված էր Վ. Ա. Մոցարտի խմբագրությունը: Հետաքրքիր էր, որ կյանքի վերջին տարիներին՝ 1788-1790-ին (Վիեննայի դարձուցի դասականը վախճանվեց 1791-ին) Մոցարտը իր սեղծագործությանը զուգահեռ մշակել է Հեռնդելի 4 երկեր: «Մեսսիա» օրատորիային Մոցարտը դիմել է 1789-ին: Մշակույթը վերաբերում էր հիմնականում նվագախմբային ճոր խմբագրմանը. Մոցարտը ընդ-

լայնեց նվագախմբը, ալեյուցներով դակասող փողային գործիները, հնչեց, բնականաբար, հանգեցրեց նվագախմբային ֆակտուրայի փոխմանը: Իր դերերը նախ հենդելյան, ապա մոցարտյան խմբագրությամբ սովորած Իրիսա Չարխանի դիտարկմամբ, վերջինիս մեջ եղել են զգալի թվով ճոր դիտարկման մանրամասներ: Դա բացատրվում է

թերեւս նրանով, որ Հեռնդելն օրատորիան նախապես գրել է անգլերեն, ապա ստեղծել է գերմաներեն տարբարակ: Իսկ Մոցարտը իրեն բնորոշ ճգարտությամբ որոշեց գերմաներեն խոսքին հաղորդել ավելի մեծ արտահայտչականություն:

Փաստ է, որ Մոցարտը իր աշխատանքի վերաբերվեց առանձնակի սիրով, որի վկայությունը խմբերգային հենդելյան «Օսաննայի» («Փառք», N19) օգսագործում է սեխական «Ռեկվիեմում», որն անավարտ մնաց: Իսկ Հեռնդելի «Մեսսիայի» կատարումը մեր առջեւ բացեց դասական միախոստանների էջը, որոնցով լի է անցած դարերի արվեստը: Հեռնդելի հոգեւոր օրատորիան իր փայլուն երաժշտական բնամանրում Մոցարտի մոտ ստացավ աշխարհիկ և առավել համերգային հնչողություն:

«Մեսսիա» օրատորիայի կատարողական բարդությունները կազմված են առաջին հերթին ոճի հետեւողականության հետ: Ուստի այն է, որ վերջին շասնամայկում Հայաստանի ֆիլիարմոնիկ նվագախմբի և օղերային թատրոնի ղեկավարության նախաձեռնությամբ գերմանացի և հայ երգչուների դարբերական համագործակցությունը ճալիս է դրական արդյունքներ: Հայ երգչուները ցուցադրում են ճորացված գեղարվեստական հմտություններ և աշխատանքի ճկունություն, իսկ հրավիրյալ երգչուները կամ դիրիճորները օգնում են ավելի լավ ըմբռնելու գերմանական կատարողական ավանդույթի թովանդակությունը:

Տվյալ դեմոնում Սբ. Անդրես եկեղեցու երգչախումբը գործարցեց ոչ թե վոկալ արժանիներով, այլ արտասական կարգադրողությամբ, սակեւ՝ շիճուն է զգացումների գուլայությունը: Գերմանական երգչախմբին բնորոշ ոճի խոսքությունը փոխանցվում էր հայ մենեքայիններին և ամբողջ նվագախմբին, անհրաժեշտ միասնություն հաղորդելու բոլոր կատարողական միջոցներին:

Անկասկած, միասնության աղբյուրը թիւում էր դիրիճոր Հայնց-Հեռման Գուրբեքը: Նրա ղեկավարության շնորհիվ մեկմարաման մեջ հաղողությանը հարթապարտեք ծավալուն օրատորիայի (այն սեւում է մոտ երկու ժամ) սյուիտային կառուցվածքը: Մասեաբային և կամերային, դերձաւում և լնարական, բարդ և մարգեցված, մենեքային, խմբերգային և խառը մասերը կազմեցին վեհադանե երաժշտական շիճություն, որը Գ. Ֆ. Հեռնդելը կառուցել էր ի փառս Աստծոյ լուսազարկով:

Երկուշաբթի օրվա դիմանկար Նոնա Գաբրիելյանը և նկարում է, և քանաստեղծություններ գրում

«Որդես մի փոհր դետյանաւում» Վիսրալեւում, այսուեւ է ներկայացնում իր արվեստնոցը Նոնա Գաբրիելյանը: Նա աշխատում է այնտեղ հնչեղ գույներով նկարների արտոնում:

«Դրանց ուճովությունը մեր արեւից է գալիս, այսուեւ է բացատրում փոխում, հնայիչ, կարդոս աչեւով շիլիքը:

Ցնվել է Վրաստանում, սակայն ծնողների հայրենիքում՝ Հայաստանում ուսանել է բարձրագույն դրոշոցում՝ ձեռք բերելով նկարիչ-հայտնագործ-խեցեղործի մասնագիտությունը: Այնտեղ արվեստագետը չէր առեւտարում կառավարության հետ և արվեստ էլ մնում էր մախուր, բացատրում է նա լավ գեղաներերում: Նա չի հավանում այն գեղանկարչներին, ովքեր այստեղ հալառակն են աղագուցում և ավելացնում. «Ընդհանուրապես կոլովում առաջինը մշակույթն է տուծում և կոլից հետո էլ ուժ վերականգնում»:

Մասնց նկարելու հնարավորության չէին կարողանա իմն ու իր ամուսինը այստեղ աղոթել, որով աղոթն 15 տարի մշակական բնակություն են հաստատել Գերմանիայում: Այստեղ

զգել են իմ երկրորդ շնչառությունը, իմ երկրորդ կյանքը, երկրորդ հայրենիքը: Այստեղ մարդիկ անմիջապես հասկացան, որ մենք իսկական արվեստագետներ ենք, առում է նա: Արվեստագետի նրա արժանիներն ու շնորհը հնարավոր չէ թաքցնել և աղագուցը՝ նրա սեղծագործությունները. նա հայրենիքում ընդգրկվել է «Ուլ ուլ է» հանրագիտանում:

«Ես նկարում եմ այն, ինչ մտածում եմ: Սա իմ իրական աշխատն է: Նա փորձում է գեղանկարչի իր կյանքը միավորել տեղի դայմանների հետ, որն այնքան էլ հեշտ բան չէ, որովհետև տեղի արվեստագետների հետ համատեղ ցուցադրվածներում՝ իր նկարների ուժգին գույների դասձառով ոճավորություններ են առաջանում ձեւավորման ժամանակ: Բայց կան առանձին համայնուներ, որոնք իր սեղծագործություններն են հավաքում, և իմն էլ նուախ է դրանում, երբ մի նկար իր «իսկական դիտարկողին և նոր ընթացիկն է գտնում»:

Իհարկե, նա վաճառում է նաև նկարները, որդեսաղի ճորեղ սեղծի, թեկուզ, եթե իր մասնավոր դասընթացների աշակերտները դա չեն կարող հասկանալ: Երբեմն էլ «արվեստի բարեկամները» այնուիսի տարիական դիտարկումներ են ներկայացնում, օրինակ մեկը իր մոխրագույն դիտարկումը համար կանաչ նկար էր դիտարկում, կամ մեկ ուրիշը՝ դիտարկում էր իմ մի նկարը վերանկարել նուրի գույներով. իհիտ է նա ժոջայով: Բայց սրանց եզակի դեմոնը են: Արվեստի իր համայնուները նրան ցատ լավ են հասկանում և որդես շնորհակալություն Նոնան իր բանաստեղծությունների երրորդ գիրքը ռուտերեկից գերմա-

նրեն բարձրմանեց, որդեսաղի ոչ միայն գեղարվեստագետությամբ և գույներով, այլ նաև: խոսքով արվեստագետի իր աշխատը մոտեցնել իր արվեստը սիրողներին: Այս գրքում ռուտերեն բանաստեղծությունների հետ ներառված է նաև գերմաներեն, որը ռուտերենից գերմաներենի է փոխադրել սլավոնական լեզուների բարձրմանից Բենիամին Երեմյանը: Հեռնդելյանը սա հաջողված է համարում: Իհարկե, նա համոզվում է իր «խոսք-նկարչությունը», գերմաներենը նույնուեւ արտասովոր, գեղեցիկ դասկերակությունը և խոսքափանցությունը: Զույգից հետո հեղինակը ընծայագրով ինձ հանձնելով գիրքն ասաց, «ամեն ինչ իմն եմ արել, թե սեխտեր և թե ձեւակորումը»: Զմայան նախադեպ վարձույանը մի թղթի վրա, որդեսաղի գերմաներեն սխալ թույլ չսա, երկու հայրենիք ունեցող շիլիքը իր անունը գրեց. Նոնա՝ գերմաներեն, Գաբրիելյան՝ ռուտերեն:

«Վիսրալեւն Կուրիս, 02.07.2007
Գերմաներենից բարձրմանեց
Լուս ԹԵՐԵՆՆԱՆ-ԱՐԲԱՏԱՅՆՆԱՆԷ

Գեղանկարչի լուսնորդական դիտարկումը հետ կոմպոզիտորը «Մեսսիա» օրատորիան վերամշակել է մինչև 1750-ը: Ըստ Ե. Ջեռնեկի լիբրետոյի այն սեղծված է Աստվածաբանի սեխտերի և Սաղմունքի գրի հիման վրա: Ռեչիտատիվներն ու մենեքերը կատարող չորս մենեքայինները, երգչախումբը և փոհր գործիչային համույթը (հորդներ, եխորներ, լարայիններ և գուտեր) օրատորիան մոտեցնում են կանսասի բնույթին: «Մեսսիայի» ընդհանուր հորինվածքում բարձրակետ են դրանում խմբերգային մասերը. N19-ը (Osanna), N32-ը (Ալեյուիա) և հավաքսի գործողությունը հաստատող խմբերգային վերջնամասը (ծավալում ֆուգայով), որն ընդգծվում է սոդրանոյի լնարական մուսով:

Ոճական առումով «Մեսսիայում» օգսագործվում է օղերային և օրատորիայի միջոցների լայն սղեկս: Գերմանական և անգլիական դրոշոցների դրոշոցիկի ավանդույթին կարող էր ժողովրդի խմբերգային մասերը (N 3, 19, 22, 28, 32, 34, 38) բացի, «Մեսսիայում» մենեքայինների մոտ առկա են զուտ օղերային մեղեդային ռեչիտատիվներ և ձեւով ու ռոնով բարձրագույն մենեքեր (մեցցո-սոդրանոյի և սեռնոյի միակ զուգբեր թիվ 36-ն է): Այստեղ, սեռնոյին մենեքերում (օրինակ, N 2, 13, 31) համախոս օգսագործվում է վանկերի վոկալ երգեղության հնարքը, որը եվրոպայի եկեղեցական դասկերիկայում կոչվում է մեխոմներ: Հայկական երգասացությունների հիման վրա դաստիարակված Դերձ Ջարազյանի համար դա հարազատ վոկալ ոլորտ է: Սոդրանոյի մենեքերը մոտեցված են օղերա-

ՍՆԵՐԱՆՈՒ ՄԱՐԿԱՅԵՆ
Արվեստագիտության դոկտոր

Մեկինե Դալուզյանը Եվրոպայի փոխչեմպիոն

Իտալիայի Սենտեթե քաղաքում ընթացող ծանրամարտի Եվրոպայի երիտասարդական առաջնությունում Հայաստանի հավաքականը 2-րդ մեդալը տարան Մեկինե Դալուզյանը: Մինչև 63 կգ խաչային կարգում Մեկինեն երկամարտի 221 կգ (98+123) արդյունքով արժանացավ արծաթե մեդալի: Նա արծաթե մեդալներ ստացավ նաև առանձին վարժություններում: Մեկինեն 10 կգ-ով զիջեց առաջին չեմպիոն Գոգոյանին: Իսկ բրոնզե մրցանակակիր դարձավ լեհ մարզուհի Կասարզինա Օսամյակն 25 կգ-ով զիջեց Մեկինեին:

ՄՍՆՈՐ

Լեհ ծանրորդ Ադրիան Չեյնսկին, իսկ վեցերորդ 2 կգ-ով հեծ մնաց բրոնզե մեդալակիր, վրացի Ռաուլ Զիրեկիձեն:

Մինչև 77 կգ խաչային կարգում Հայաստանը ներկայացրեց Պարզե Սուրբյանը երկամարտի 306 կգ (137+169) արդյունքով զբաղեցրեց 11-րդ տեղը 22 մասնակիցների մեջ: Գեմտիոն հռչակվեց բելառուսացի Մերգեյ Լաիոնը՝ 339 կգ (153+186): 2-րդ տեղը գրավեց ռուսաստանցի Վլադիմիր Ուցակովը՝ 335 կգ (150+185): Բրոնզե մեդալը նվաճեց բուլղարացի Իվան Մարկովը՝ 334 կգ (151+183): Մինչև 85 կգ խաչային կարգում Տարոն Թովմայանը երկամարտի 310 կգ (139+171) արդյունքով գրավեց 10-րդ տեղը: Գեմտիոնի կոչմանն արժանացավ ռուսաստանցի Արյոն Լեոնիդովը՝ 348 կգ (159+190): Նրան մեկ կգ-ով զիջեց արծաթե մեդալակիր,

Առաջասարները Ժամանակում են հաղթարժավը

Ընթացող առաջնությունում ժամանակները մրցաբարձր միանման առաջասարի դերը ստանձնել է եղբորը գոտմայստեր Ամեդ Ադլին, որը շարունակաբար մասնակցեց Վիկտոր Լազնիլային: 2-5-րդ տեղերը բաժանում են Ավետիս Գրիգորյանը, Գեորգ Մեյերը, Իվան Պոդոլնովը ու Զուր Կազանը, որոնք ունեն 6-ական միավոր: Ավետիս Գրիգորյանը հաղթեց Գավայն Յոնեսին: 5,5 միավոր ունի Արման Փաշիկյանը, որը առավելության հասավ Եվգենի Ռոմանովի նկատմամբ: 4,5 միավոր է վասակել Գրեկ Մելիքյանը, 4-

ական՝ Տիգրան Մամիկոնյանը, Գայիթ Զալալյանը, Գայիթ Զալալյանը, Գայիթ Զալալյանը և Յուրի Գամբարձյանը: Աղջիկների մրցաբարձրում հաղթարժավ է շահուցանում ռուսաստանցի Կերա Լեբյուխինան, որը վասակել է 7 միավոր: Նա ոչ-ոքի խաղաց Մոնթանյուսի հետ: Հայ ժամանակաստիներից 5-ական միավոր են վասակել ԱՄՆ-ն ներկայացնող Տաթև Արաբաձյանը և ռուսաստանաբնակ Տաթևիկ Հայրապետյանը: 4,5-ական միավոր ունեն Աննա Հայրապետյանը և Լիա Մարտիրոսյանը:

Չավեն Անդրեասյանին լուրջ փորձություն է սպասում

Մինչև 20 արեկանների ժամանակահատվածում Չավեն Անդրեասյանին լուրջ փորձություն է սպասում: Նա կմասնակցի այսօր իտալիական Գոլոնդին քաղաքում մեկնարկող ՖԻԴԵ-ի 17-րդ կարգի մրցաբարձրում: Նա մրցակիցները կլինեն ՖԻԴԵ-ի դասակարգման ցուցակում 6-րդ տեղը զբաղեցնող ադրբեջանցի գրտմայստեր Շահրյար Մամեդյարովը (2757), ալբանիական չեմպիոն, ուկրաինացի Ռուսլան Պոմոմայովը (20-րդ տեղ, 2706) և իտալացի գրտմայստեր Լյուկ Վան Վելին (34-րդ տեղ, 2679): Համեմատության համար նշենք, որ Չավեն Անդրեասյանին իր վարկանիսով (2540) ՖԻԴԵ-ի դասակարգման ցուցակում զբաղեցրած է 521-րդ տեղը: Մրցաբարձր կանցկացվի երկու օր ցամաքում: Կազմակերպիչների մտադրամբ՝ Չավեն Անդրեասյանը կխաղան առավել խաղաբարձր:

Յոզեֆ Բլասերն ու Միքել Պլասինին կայցելեն Հայաստան

Հոկտեմբերի 15-ից 16-ը Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահ Ռուբեն Հայրապետյանի հրավերով երեսուցամյա Վեթիկ Մակնայի և Նիկոլո Բլասերնի Միքել Պլասինին: Հոկտեմբերի 16-ին ժամը 11:00-ին ՖԻԴԵ-ի և ՆԵՖՈՒ-ի նախագահներին կընդունի Հայաստանի Հանրապետության նախագահ Ռոբերտ Ջուլիանյանը, իսկ ժամը 12:00-ին՝ Հայաստանի Հանրապետության վարչապետ Սերժ Սարգսյանը: Հոկտեմբերի 16-ին ժամը 15:00-ին ՀՀ նախագահի Ռուբեն Հայրապետյանը, ՖԻԴԵ-ի նախագահ Յոզեֆ Բլասերնը և ՆԵՖՈՒ-ի նախագահ Միքել Պլասինին կմասնակցեն Աճա-

րյան փողոցի հարող սարածոմ «Մանկապարտեզական ինստիտուտ» մարզադպրոցի, ազգային հավաքականների սեյնդիկական կենտրոնի՝ հիմնադրի սեյնդիկական կենտրոնական արարողությանը: Այնուհետև նախագահները կայցելեն «Քա-նակ» ՖԱ-ի կողմից Կապուրդկող մանկապարտեզական ֆուտբոլային դպրոց, որը վերանորոգվել է ՖԻԴԵ-ի «Goal 1» ծրագրի օգնակցությամբ: Հոկտեմբերի 16-ին ժամը 17:00-ին «Ամենիա-Մարիո» իյուրանցի «Երասն թագուհի» արտիստ կկայացնեն ՀՀ նախագահի Ռուբեն Հայրապետյանի, ՖԻԴԵ-ի նախագահ Յոզեֆ Բլասերնի և ՆԵՖՈՒ-ի նախագահ Միքել Պլասինինի մամուլի առույթը:

Մրցաբարձր կանցկացվի Վանաձորում

Արդեն ավանդական է դարձել հայաստանցի ժամանակակից նախկին ըմբիշ, օլիմպիական խաղերի փոխչեմպիոն, ալբանիական Եռանկի գավաթակիր Սեֆյան Սարգսյանի անվան ըմբիշմարտի միջազգային մրցաբարձրի անցկացումը: Այս անգամ ըմբիշները նրա անվան մրցանակը կվիճարկեն Վանաձորում՝ հոկտեմբերի 26-28-ը: Նախատեսվում է մրցումներին ռուսաստանցի, իրանցի, վրացի և այլ երկրների ըմբիշների մասնակցությունը:

Ֆուտբոլի Եվրոպայի առաջնության ընթացիկ փուլում հայաստանի հավաքականը «Հայաստան» մարզադաշտում կիրառվող «Ա» խմբի առաջասարների մեկին՝ Սերբիայի ընթացում: Հանդիպումը կսկսվի ժամը 20-ին: Սերբիայի հավաքականը հաջող է հանդես գալիս ընթացիկ մրցաբարձրում: Անցկացրած 10 հանդիպումներում սերբերը տեղի են 4 հաղթանակ, նույնպես խաղաչափ են ոչ-ոքի, կրել են 2 դարձվածք և 16 միավոր ընթացում են 4-րդ տեղում: Այնուամենայնիվ, Սերբիայի հավաքականը հիանալի հնարավորություն ունի նվաճելու խաղաչափը երկու ուղեգրերից մեկը: Այդ դեպքում սերբերի համար կարևոր նշանակություն ունեն Հայաստանի և Ադրբեջանի հավաքականների հետ մրցախաղերը:

Արժանավայել խաղի ակնկալիքով Խաչատր Կոնյանի գլխավորած հավաքականներն առայժմ առավելություն են հասնել մեր ընտրյալնուն նկատմամբ

Ընթացիկ առաջնական երկու հանդիպումներին նախադասարժանի Սերբիայի հավաքականը կարծիք հետ կապված որոշակի դժվարություններ է հանդիպել մրցադաշտում զեղում: Վնասվածի մրցադաշտում հանդիպումներին չեն մասնակցի Ալան Կասախյան և Նեմանյա Վիդիչը, իսկ Իվան Դրագուսիչը ռակավորված է որոշուցարարների հետ խաղում ստացած կարծիք հարցի մրցադաշտով: Ուստի հավաքականի գլխավոր մարզիչ խաչատր Կոնյանն ասացավ լրագրողներին, որ հավաքականը համարվում է շրջանառության «Լաճի» կենտրոնական մրցադաշտում Միլան Բիեռացին: Հավաքականի ներկայիս կազմում մեծ թիվ են կազմում երիտասարդ ֆուտբոլիստները, որոնցից 7-ը վերջերս Հոլանդիայում կայացած Եվրոպայի երիտասարդական առաջնությունում դարձել են արծաթե մրցանակակիր:

ՄՍՆՈՐ

Հավաքականի գլխավոր մարզիչ խաչատր Կոնյանն հավաստում է հետևյալ ֆուտբոլիստներին:
Դարյասաթախաներ՝ Վլադիմիր Սոյուդովիչ («Սոլոնից»), Վլադիմիր Արզումանով («Ֆիորենտինա»), Պաշտոնյանը՝ Բրանիսլավ Իվանովիչ («Լոկոմոտիվ»), Մոսկովիչը, Դուցևո Տոչիչ («Վերդեր»), Միլան Սեբեյանով («Պարիս»), Անտոնյո Ռուսոլոյիչ («Պարիս»), Միլան Բիեռաց («Լաճ»), Կիտաբեթյաններ՝ Դեյան Մանչևիչ («Բենե»), Նեմոյ Կոլայեֆիչ («Լաճ»), Խոզո Դոլյայ («Շախտյոր»), Միլան Սմիլյանիչ («Ետրյու»), Բոլևոկ Յանկովիչ («Պալերմո»), Միլոս Կոստիչ («ԲԿՄ, Մոսկով»), Զոլոպիկ Կոլոմանովիչ («Ֆիորենտինա»), Զորան Տոչիչ («Պարիս»), Խանավիչը՝ Մարկո Պանոսիչ («Գեդես»), Նիկոլա Շիգիչ («Վալենսիա»), Դանկո Լազովիչ («Եռիոկեն»), Միլան Յովանովիչ («Սառաջև»):

Նույն ֆուտբոլիստներից ամենավորձառուն իսրայելական Ինտերի՝ Կիտաբեթյանը Դեյան Մանչևիչին է, որը հավաքականում անցկացրել է 71 խաղ և խփել 13 գոլ: Նա համարվում է Սերբիայի հավաքականի յուրօրինակ թախտակարարը: Մասնակցելը հաջողություն է բերում հավաքականին: Ընթացիկ առաջնական մրցախաղում սերբերը Պարզեյն են միայն զգալիորեն ու բելգիացիներից, որոնց հետ հանդիպումներին ռակավորված մրցախաղում չի մասնակցել Սանկովիչը: Վերջին անգամ նրա մասնակցությամբ սերբերը Պարզեյն են 2001-ի առաջնությունում, որտեղ խաչատր Կոնյանի հավաքականը կրկին հաջողությամբ հանդիպել է Կոնյանի հավաքականին: Նա մասնակցել է առաջին օրերից իր մրցակցին է վնասվածի դերը: Վնասվածի փորձառու մասնակց է վնասվածի դերը: Վնասվածի փորձառու մասնակց է վնասվածի դերը: Վնասվածի փորձառու մասնակց է վնասվածի դերը:

առայժմ բավական հաջող են դասավորվել իր գլխավորած թիմերի հանդիպումները մեր ընտրյալնուն հետ: Նրա գլխավորությամբ Իտալիայի հավաքականը 1994-ի սեպտեմբերից մինչև 1998-ի հունվարն անցկացրած 31 խաղում ոչ մի դարձվածք չէր կրել: Իսկ Եվրո-2000-ի ընթացիկ մրցաբարձր առաջին իսկ խաղից հետո նա դասնումը արժան է:
Ինչպես արդեն տեղեկացրել ենք, Հայաստանի հավաքականը հոկտեմբերի 9-ից է սկսել նախադասարժանությունը սերբերի և բելգիացիների հետ ընթացիկ մրցախաղերին: Ամեն ինչ ընթացում է ըստ նախադասարժանական ծրագրի: Մարզիչների հուզում է միայն վնասված ունեցող ֆուտբոլիստների վնասված: Պարտություններից մեկի ժամանակ ուսր գավաթներ է Ռոբերտ Արզումանյանը: Վնասվածներ ունեն Արթուր Ռուսոլոյիչը, Կարեն Դոլյայանը, Ալեքսանդր Թադետյանը, որոնք ադալիսվում են: Ազգային հավաքականում մարզվող Դալուզյանը շարունակում կլինի նախադասարժան հավաքականի մեջ, որը հոկտեմբերի 17-ին Գեորգյան իր հասակակիցների հետ մրցավեճի կբռնվի: Բելգիա չի մեկնի նաև Գեորգյան Սիսիմիրյանը, որը մինչև 19 արեկանների մրցաժամանակում հավաքականի կազմում կմասնակցի Լիսկայան հոկտեմբերի 20-25-ը կայանալի ընթացիկ մրցաբարձրում, որտեղ բացի սանտերից, մեր ֆուտբոլիստների մրցակիցները կլինեն Լեհաստանի և Սան Մարինոյի հավաքականները:

ՀՀ հավաքականը վերջին օրերում վերելք է հանդես գալիս և իրավամբ հեղինակությունների ստացանքի համար է ձեռն բերել խառնելով Լեհաստանի և Ռուսոլոյիչի խաղախաղի խաղաթղթերը: Ուստի այս ֆուտբոլիստները սերբերի հետ մրցախաղում էլ մեր հավաքականից արժանավայել ելույթ են ակնկալում:

«Կոբրան» հայնվել է թվառության շեմին

Ներկայում ֆուտբոլիստները բավական խոտոր գումարներ են վասակում, ինչը նրանց հետագայում բարեկեցիկ կյանք է ապահովում: Սակայն դեռևս հանդիպում են ֆուտբոլիստներ, որոնց հետագա ծախսագիրքն անհաջող է դասավորվել: Նրանցից մեկը գերմանացի նախկին ֆուտբոլիստ Յուրգեն Կեպմանն է: Նա անցյալ դարի 80-ական թվականներին հանդես է եկել գերմանական առաջասար ակումբներում, իսկ 1989 թ. «Բավարիայի» կազմում դարձել է երկրի չեմպիոն: Թեև 1980-ական թվականների գերմանական «աստղեր» էլ վասակել է նրան ասկայն այսօր չէին վասակում, սակայն այսօր չեն մրցաբարձրում համար «Կոբրան» մակարաններին էլ սկսել գործնականում աղքատ է: Ինչպես տեղեկացնում է «Բիլդը», վերջերս Կեպ-

մանը զրկվեց իր հիմնական եկամտի աղբյուրից: Դրանում կոնտրակտի «Կոբրան» նախկին ֆուտբոլիստն ակումբում վարող էր աշխատում, իսկ զիջումները հերթադասում էր թիմի թանկագույնները: Նա այդ աշխատանքի համար ամսական 1500 եվրո էր ստանում: Սակայն վերջերս ակումբի ղեկավարությունը գտավ, որ նման հաստի այլևս անհրաժեշտ չէ: Այժմ նրան ակումբը ժամանակ առ ժամանակ է ներգրավում աշխատանքներում վճարելով ընդամենը 380 եվրո:
«Այդ գումարը նույնիսկ կերակրիչն էր բավականացնում: Ամսական 300 եվրո վճարում են բնակարանի վարձակալության, 190 եվրո էլ ամիսը անհրաժեշտ է քրոմսոթությանը ծախսերը հոգալու համար: 2004 թ. «Շալկե 04»-ի մեկնելը Ռուտի Ասաուսին ակումբի 100-ամյա տոնակատարության ժամանակ ինձ սիգարետի մի ռոկի միջոց չի մանակում, որ չեմ ծխում: Սակայն հավաստում եմ, որ մի գեղեցիկ օր իմ սան շեմին կհայտնվի Ուլի Գյոնսելը կամ Գերթ Սյուլլերը և ինձ աշխատանք կառաջարկի «Բավարիայում»: Դա նույնիսկ երազում եմ տեսնում», դառնություն արտահայտում է Կեպմանը:
Կեպմանը Բուրնդուի գալուց անց կացրած 203 խաղում 69 գոլ է խփել: Ֆուտբոլիստի կարիերան ավարտելուց հետո նա փորձեց մրցավար դառնալ: Նա նույնիսկ գերմանիայի ցածր լիգաներում 52 խաղ ստացավ, սակայն իր իսկ խոսքերով մրցավարությունը իր գործը չէր: Այդուհանդերձ դեռ չեն մրցախաղ հեռացավ կինը՝ իր հետ սանելով միակ երեխային: Այնուամենայնիվ, ֆուտբոլային կյանքը չստացավ:

Ձայնուղում

Հայաստանում եւ Արցախում Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի եւ Ռուսաստանի հայերի միության օրերի շրջանակներում անցկացվող միջոցառումների ՇՐՄՉԻՐ (14-17-ը հոկտեմբերի, 2007 թ.)

13-14 հոկտեմբերի

Պատկերավորական անդամների ժամանում

14 հոկտեմբերի, կիրակի

9:00 Պատկերավորական անդամների խմբի մեկնում ԼՂՀ՝ մասնակցելու Օրերի միջոցառումներին:

15 հոկտեմբերի, երկուշաբթի

9:00 Պատկերավորական անդամների խմբի մեկնում Շիրակի, Լոռու (Ֆիլիստիկոն եւ Լեռնոստիկոն շրջանային կենտրոններ), Փոլտավայի մարզեր, Բելառուսի (առանձին ծրագրով): Պատկերավորական մեկնումը Հանրապետության հրատարակիչ (Շառլանոսների դիմաց):

11:00 ՀՀ Եւ ՌԴ ղեկավարության մամուլի ասուլիս

Տեղի կունենա «Արմենիա Մարիոթ» հյուրանոցում, «Թագուհի Էրասո» սրահում, հասցեն՝ Ամիրյան-1:

12:00 ՀՀ Եւ ՌԴ ղեկավարության հանդիպում Պատկերավորականների ղեկավարների հետ (առանձին ծրագրով):

Տեղի կունենա «Արմենիա Մարիոթ» հյուրանոցում, «Թագուհի Էրասո» սրահում, հասցեն՝ Ամիրյան-1:

Հանդիպումներ ըստ հետադարձությունների

11:00 Սփյուռքի կրթական ոլորտի ներկայացուցիչների հանդիպումներ Երևանի դպրոցների մասնավարների եւ Երևանի ֆակուլտետաբան կրթության վարչության ղեկավարության հետ: Երևանի ֆակուլտետաբան կրթության վարչության հետ ՀՀ համաքաղաքացիական կազմակերպության միջոցների մասնավարներին մեթոդական օգնությունը ուղղված մասնավարական ընթացումների արդյունքների ամփոփում:

Տեղի կունենա Երևանի Պուշկինի անվան դպրոցում, հասցեն՝ Սոսկովյան-17:

13:00 Սփյուռքի եւ Հայաստանի լրագրողները Հայաստանի ժողովրդագրության միությունում

Հասցեն՝ Պուշկինի-3ա:

13:00 ՀՀ Երիտասարդական կազմակերպությունների ասոցիացիայի եւ սփյուռքի երիտասարդական կազմակերպությունների ներկայացուցիչները Երևանի «Մոսկվայի տուն» մշակութային կենտրոնում կունենան առանձին ծրագրով: Քննարկման թեման՝ «Համահայկական միջազգային երիտասարդական կոնֆերանսի իրականացումը եւ հայ երիտասարդության խնդիրները»:

Հասցեն՝ Արզիսի-7:

14:00 Սփյուռքի եւ Հայաստանի ակադեմիկոսները Հայաստանի ակադեմիկոսների միությունում

Հասցեն՝ Արմիայ-16:

14:30 Սփյուռքի եւ Հայաստանի գրողները Հայաստանի գրողների միությունում

Հասցեն՝ Բաղրամյան-3:

18:30 «Ամեն եղբի եմ, մենք կանք, մենք կլինենք» խորագրով լավագույն գրական ստեղծագործության դրոշմակառուցման եւ ուսանողների Միջազգային III մրցույթի արդյունքների ամփոփման արարողություն:

Միջոցառումը տեղի կունենա Երևանի «Մոսկվայի տուն» մշակութային կենտրոնում, հասցեն՝ Արզիսի-7

16 հոկտեմբերի, երեքշաբթի

10:00 Պատկերավորական ժիռնեակաբերի Հայոց ցեղասպանության զոհերի հիշատակի հուշահամալիրում:

Պատկերավորական մեկնումը Հանրապետության հրատարակիչ (Շառլանոսների դիմաց):

14:30 ՀՀ Եւ ՌԴ ղեկավարության հանդիպում Հայաստանի գիտությունների ակադեմիայի նախագահության անդամների հետ (առանձին ծրագրով):

Հասցեն՝ Բաղրամյան-24:

Բանակի օր

Պատկերավորական անդամների այցելություններ

12:00 - ՀՀ-ում Ռուսաստանի Անվտանգության դաշնային ծառայության սահմանադրված վարչության Արաբաշի սահմանադրված ջոկատ,

15:00 - Արմավիրի զորամաս,

15:30 - Երևանի մայրաքաղաքային զույգ,

17:00 - Նուբարաբեյի զորամաս:

15:00 Պատկերավորական անդամների մասնակցություն ՀՀ անդամ Ավանդական կարասեի Ֆեդերացիայի դպրոցի ուսումնական շարվա բացման հանդիսավոր արարողությանը:

Հասցեն՝ Դավիթբեկ, 2-րդ թաղամաս, տուն 47:

17 հոկտեմբերի, չորեքշաբթի

Սփյուռքի օր

Սփյուռքի հայկական համայնքներին նվիրված միջոցառումներ:

11:30 Ռուսաստանի համայնք, Երևանի թիվ 163 դպրոցում,

Հասցեն՝ Նորի 6-րդ զանգված, Գյուրջյան-13:

14:30 Ֆրանսիայի համայնք, Երևանի թիվ 119 դպրոցում,

Հասցեն՝ Տիգրան Մեծ-64:

16:30 ԱՄՆ-ի համայնք, Երևանի Գարեհի անվան թիվ 67 դպրոցում:

Հասցեն՝ Ամիրյան-24:

Պատկերավորական անդամների մեկնում

Օրերի անցկացման ընթացքում նախատեսվում են նաեւ:

- ՀՀ Եւ ՌԴ Պատկերավորական ներկայացուցիչների հանդիպում ՀՀ ղեկավարության հետ:
- Ռուսաստանյան առաջատար թիվերի խմբի կողմից ավանդական դարձած «Բաց դռների օրեր», դասախոսություններ եւ զեկույցներ առողջապահության ոլորտի աշխատակիցների համար (առանձին ծրագրով):
- ՀՀ Եւ ՌԴ Պատկերավորական անդամների այցելություն Հայաստանի սահմանները գյուղական համայնքներ:
- Համակարգչային դասարանների բացում Երևանի եւ մարզերի դպրոցներում:

USAID | ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Հայաստանի հարկային կառուցվածքում ծրագիր

Հայաստան, Էրեւան, 15, Կոմունիստ 7, 412 սենյակ 7ն. (374 10) 53 86 28, 58 36 47

ՀՀ ԿԱ ՀՀԴԾ խոշոր հարկ վճարողների տեսչության տեսուչների համար ֆինանսական եւ հարկային հաշվառման առանձին հասկումների վերաբերյալ վերադասման դասընթացների անցկացման մրցույթ

ԱՄՆ միջազգային զարգացման գործակալության կողմից ֆինանսավորվող «Բուզ Լյեն Գամբոն ԻՍԼ» ընկերության կողմից իրականացվող Հայաստանի հարկային կառուցվածքում ծրագիր (ՀՀԿԾ) հայտարարում է մրցույթ՝ ՀՀ ԿԱ ՀՀԴԾ խոշոր հարկ վճարողների տեսչության տեսուչների համար ֆինանսական եւ հարկային հաշվառման առանձին հասկումների վերաբերյալ վերադասման դասընթացների անցկացման (ներառյալ վերադասման նյութի մակույթը) համար անհրաժեշտ ուսակալում եւ վործ ունեցող կազմակերպության ընտրության նպատակով: Դասընթացի թեմաներն են՝

- Հաշվառման հաշվառման բարեփոխումները եւ հաշվառման հաշվառման իրավական կարգավորումը,
- Ֆինանսական, հարկային եւ կառավարչական հաշվառումներ,
- Ֆինանսական եւ հարկային հաշվառման հիմնական սարքերումները եւ առանձին հասկումները,
- հաշվառման հաշվառման հիմնական սահմանները,
- հեսաձգված հարկային ակտիվները եւ հեսաձգված հարկային դրամատարությունները,
- ֆինանսական հաշվառման նյութը,
- հաշվային մշակումը:

Հարող կազմակերպությունը ղեկավարում է կորոնիացիայի վերադասման նյութի մակույթը եւ դասընթացի անցկացումը՝ ՀՀԿԾ-ի՝ հարկային տեսուչների միջազգային փորձագետի հետ:

Գնահատված կազմակերպությունները կարող են ստանալ հայտերի ներկայացման հավելյալ ՀՀԿԾ վեբ կայքից՝ www.atip.am/, կամ դիմել:

Անի Մանուկյանին
Ուսումնական հարցերով փորձագետ
Հայաստանի հարկային կառուցվածքում ծրագիր
Հայաստան, Էրեւան, 15, Կոմունիստ 7, 412 սենյակ 7ն. (374 10) 53 86 28, 58 36 47
Էլ. փոստ՝ manukyan-ani@bah.am
Հայտերի ներկայացման վերջնականակետն է 2007 թ. հոկտեմբերի 18-ը, հինգշաբթի, ժամը 18:00:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հոկտեմբերի 19-ին եւ 20-ին Երևանում կանցկացվի սլովակ-հայ-արցախյան գործարարների ֆորումը, կազմակերպված Ալովակայի հայկական համայնքի, Զարգացման ու ներդրումների գործակալության եւ Հայկական զարգացման գործակալության կողմից: Ֆորումի աշխատանքային ոլորտներն են: Ընդգծված կազմակերպության (փոքր ԴԵԿ-երի կառուցում եւ ֆինանսավորում), բանկեր եւ առանցքային բաժանարարներ, սննդամթերքի եւ կառուցիվ /փայտե տնտեսներ-ֆինանսավորում 5 սարի հետ շահագործման դիմում / սանտի-նիկա, շին. նյութեր, առողջապահություն / շինանյութ, շինարարության / կառուց. տեխնոլոգիա եւ նյութեր: Ժամագրության ավտոմատիկա, օդուղիներ համակարգեր / ֆինանսավորում 5 սարի հետ շահագործման դիմում / եւ այլ ոլորտի ֆորումներ:

Բոլոր գործարարները կֆինանսավորվեն 5-15 սարի ժամանակով, ստեղծված 8.5-9%:

Գործարար ֆորումի բացումը տեղի կունենա հոկտեմբերի 19-ին, ժամը 11:00-ին, ԳԱԱ դահլիճում:

Հայաստանի Հանրապետության ֆակուլտետային նախարարությունը

Հայտարարում է

«Տարվա նախագիծ եւ կառույց-2007» ազգային մրցույթ-ցուցահանդես

Մրցույթ-ցուցահանդեսին, որը կազմակերպվում է Ճարտարապետության ազգային թանգարան-ինստիտուտում, կարող են մասնակցել անհատ արվեստագետները, ճարտարապետներ, ճանապարհային, շինարարական եւ իրենց գործունեությամբ ոլորտին առնչվող ֆիզիկական, ինչպես նաեւ՝ արտերկրի ճարտարապետներ եւ ֆիզիկական, որոնց նախագծերը եւ կառույցները արված են Հայաստանի համար:

Յուրաքանչյուր մասնակից կարող է մրցութային ներկայացնել մեկ կամ մի քանի աշխատանք: Աշխատանքները ներկայացվում են էլեկտրոնային կրիչով, վահանակի ձևավորման էսխիզով, մեկ աշխատանքի համար 0.9X2.0մ չափի մեկ կամ երկու վահանակի ձևով: Վահանակների նյութը ընտրությունը, ձևավորումը, կառուցումը եւ ցուցահանդեսի մուտքի իրականացումը է Ճարտարապետության ազգային թանգարան-ինստիտուտը, որի համար թանգարանի եւ հեղինակի միջոցով կունենան մրցույթի մրցույթի ավարտը:

Մասնակիցը կարող է ունենալ նաեւ մանրակերտ, առտիկո եւ վիդեո նյութեր:

Հայտերը եւ նյութերը ընդունվում են մինչև 2007 թ-ի հոկտեմբերի 31-ը ներառյալ:

Մրցույթ-ցուցահանդեսի բացումը տեղի կունենա 2007-ի Օկտեմբերի 15-ին Ճարտարապետության ազգային թանգարան-ինստիտուտում: Մասնակցության կարգին, մրցումներին եւ հայտերին մանրամասն կարելի է ծանոթանալ Ճարտարապետության ազգային թանգարան-ինստիտուտում:

Հասցեն՝ Հայաստան, Երեւան, 375010, Կառավարական տուն 3, Հեռ. եւ ֆախս՝ 374 10 524630, բջջային 091 204214, էլ. փոստ՝ arch-museum@web.am

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Լեռնամեծայնության ինստիտուտ» ՓԲԸ աշխատանքի է հրավիրում ճարտարապետներ, դիզայներներ եւ ճանապարհագրաբաններ: Աշխատանքային փորձը ղարադի է:

Ինֆորմացիոնականությունը ներկայացնել է Երեւան, Կոյունի փ. 14 հասցեով, հեռ. 010.51.08.09, 010.51.08.08

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Լեռնամեծայնության ինստիտուտ» ՓԲԸ հրավիրում է 23-30 տարեկան անձանց անվտանգության ծառայությունում աշխատելու, աշխատանքային փորձը ցանկալի է:

Ինֆորմացիոնականությունը ներկայացնել է Երեւան, Կոյունի փ. 14 հասցեով, հեռ. 010.51-08-16:

